

Raadsvoorstel en -besluit

2023-0015743

Hein van der Loo
Afdeling: Staf
24/02/23

Mobiel cameratoezicht

Aan de leden van de raad,

Het college van burgemeester en wethouders stelt u voor op grond van artikel 189 van de Gemeentewet te besluiten:

1. akkoord te gaan met het beschikbaar stellen van een investeringsbudget ad € 65.000 voor de aanschaf van een mobiele camera unit;
2. de structurele kapitaallasten ad (€ 14.000) en exploitatielasten ad (€ 14.000) te verwerken in de op te stellen begroting 2024 e.v. ten laste van het geraamd resultaat.

De secretaris,

De burgemeester,

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting

Inleiding

In uw vergadering van 11 oktober 2022 heeft u een motie (22M4) aangenomen over regionaal cameratoezicht. In de motie roept u het college op om:

- te onderzoeken hoe en op welke plaatsen in Zwijndrecht (mobiel) cameratoezicht zou kunnen worden ingezet ter verbetering van de openbare orde en veiligheid.
- te onderzoeken of er draagvlak is in de regio om gezamenlijk regionaal cameratoezicht in te zetten en daarbij bijvoorbeeld handhavingscapaciteit en reeds aanwezige middelen als bijvoorbeeld een camerakamer in een politiebureau van buurgemeenten te delen.

In dit voorstel gaan wij in op deze motie en stellen wij u voor in te stemmen met de aanschaf van een mobiele camera unit. Wij vinden het wenselijk om de camera zelf (en niet gezamenlijk met andere gemeenten) aan te schaffen om de inzetbaarheid zo flexibel mogelijk te houden.

Eerdere besluitvorming

n.v.t.

Beoogd effect

Door de aanschaf van een mobiele camera wordt het instrumentarium ter handhaving van de openbare orde uitgebreid en kunnen we (in samenspraak met de politie) vlot en effectief interveniëren waar nodig.

Argumenten

1.1. Inzet (mobiel) cameratoezicht, juridische grondslag

Het maken van camerabeelden op straat is in Nederland niet zomaar toegestaan. Daar moet een juridische grondslag voor zijn. Deze is te vinden in artikel 151c van de Gemeentewet. Daarin is geregeld dat een burgemeester in het belang van de handhaving van de openbare orde zelfstandig kan besluiten om toezicht met vaste of mobiele camera's in te stellen. De gemeenteraad moet hem deze bevoegdheid dan wel eerst hebben toegekend in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). In Zwijndrecht heeft uw raad dat in artikel 2:77 van de APV gedaan. De Gemeentewet stelt bij deze bevoegdheid een aantal eisen en voorwaarden. Zo dient de politie de burgemeester te helpen bij de uitvoering van het cameratoezicht en zijn de opgeslagen camerabeelden gegevens die vallen onder het regime van de Wet politiegegevens.

Artikel 3 van de Politiewet biedt ook een juridische grondslag voor de inzet van mobiel cameratoezicht. Op grond hiervan kan door de politie snel en voor een zeer korte periode (enkele weken) een mobiele camera-unit worden geplaatst, indien de verwachting is dat een verstoring van de rechtsorde gaat plaatsvinden.

1.2. Handhaving openbare orde

Noodzaak

Het plaatsen van camera's is een uiterst middel. Camera's mogen alleen worden ingezet op plaatsen waar dat voor de handhaving van de openbare orde noodzakelijk is en waarbij de inzet van andere middelen niet het gewenste effect heeft bereikt. De inzet van camera's staat dus niet op zichzelf maar is onderdeel van een pakket aan maatregelen en is vaak het laatste instrument dat wordt ingezet. Als diverse interventies niet hebben gewerkt en er is evident sprake van wanordelijkheden, pas dan kan een camera worden ingezet door de burgemeester.

Aanwijzingsbesluit

De burgemeester kan op grond van de APV een gebied aanwijzen waar een mobiele camera wordt geplaatst. Daarbij bepaalt hij tevens hoe lang de camera wordt neergezet.. De burgemeester overlegt dit met de 'Driehoek' (politie en Openbaar Ministerie).

Operationele regie

De burgemeester bedient zich van de politie voor de uitvoering van het besluit. In 2015 hebben we in Zwijndrecht een zestal vaste camera's geplaatst rondom het station. Deze camera's voldoen nog steeds. De beelden worden uitgekeken door de politie in het politiebureau in Papendrecht.

1.3. Kosten aanschaf camera's

Over de kosten van de aanschaf van een mobiele camera unit hebben we contact opgenomen met de gemeente Rotterdam. Het type dat in Rotterdam wordt gebruikt kost € 65.000,-- . De jaarlijks terugkerende kosten voor beheer, onderhoud en plaatsing bedragen ca. € 14.000,-- . Uiteraard is dit afhankelijk van de frequentie van de inzet. Deze mobiele camera unit kan 360 graden kijken, kan snel geplaatst worden en kan onafhankelijk van stroomtoevoer opereren (werkt op een generator). De beelden worden via een 4G of 5G verbinding verstuurd. In Rotterdam verzorgt een gespecialiseerd bedrijf de plaatsing van de betreffende mobiele camera unit. Indien nodig kan dit binnen 24 uur plaatvinden. Wij zijn voornemens om dit bedrijf ook voor Zwijndrecht in te schakelen.

Naast deze grote mobiele camera unit bestaan er ook kleinere camera's die aan een lichtmast kunnen worden aangebracht. De kosten daarvan bedragen ca. € 7.500 per stuk. Dit kleinere type heeft echter niet onze voorkeur, omdat dit type altijd aangesloten moet worden aan een stroomtoevoer en een beperkter gezichtsveld heeft. Ook is het mogelijk een mobiele camera unit te leasen. De kosten hiervan bedragen ca. € 500 per week. Daar komen nog ca. € 2.600 aan installatie- en exploitatiekosten per gebruikersperiode bij. Dit type mobiele camera unit moet ook aangesloten worden aan een beveiligde stroomtoevoer en is zodoende niet overal inzetbaar. De beelden zijn niet van dezelfde kwaliteit als de mobiele camera unit die wij u voorstellen aan te schaffen. Het leasen van een mobiele camera unit heeft niet onze voorkeur.

1.4. Uitkijken camerabeelden

De politie stemt er mee in dat de camerabeelden naar het politiebureau in Papendrecht worden gestuurd. Zij worden daar -zoveel mogelijk - live uitgekeken, waardoor de opvolging snel kan plaatsvinden. De camerabeelden vallen onder het regime van de Wet politiegegevens. In het kader van de gegevensbescherming wordt een DPIA (Data Protection Impact Assessment) uitgevoerd.

1.5. Regionale samenwerking

In de motie wordt de gemeente Gorinchem als voorbeeld genoemd m.b.t. regionale samenwerking op het gebied van cameratoezicht. Navraag bij Gorinchem leert dat daar de regionale samenwerking in de vorm van een Camera Uitlees Ruimte (CUR) vorig jaar om financiële en juridische redenen is gestopt.

Uiteraard is het mogelijk om met meerdere buurgemeenten een mobiele camera aan te schaffen en de kosten te delen. Het heeft echter onze voorkeur om de aanschaf zelf te bekostigen en de camera helemaal in eigen beheer te hebben. Daarmee hebben we te allen tijde de beschikking over de camera, zonder het risico te lopen dat de buurgemeente hem nodig heeft. Hierdoor is de camera altijd en snel inzetbaar.

Kantttekeningen

Wij zijn voorstander van de inzet van een mobiele camera in onze gemeente als dat ter handhaving van de openbare orde opportuun is. Uiteraard is dit één van de instrumenten uit het totale pakket aan maatregelen dat we bij verstoringen van de openbare orde kunnen toepassen. Op voorhand kunnen we geen concrete locaties aanduiden. Dit is helemaal afhankelijk van de situatie en van de omstandigheden. De behoefte om een camera te plaatsen is dynamisch, kan zo maar ergens ontstaan en na verloop van tijd ook weer stoppen.

Extern draagvlak

Politie en BOA's staan achter de aanschaf van en de mogelijkheden die een mobiele camera unit biedt. Mocht het monitoren van de situatie en het toepassen van voorliggende interventies niet het gewenste effect hebben kan zo nodig snel cameratoezicht worden ingezet om (verdere) escalatie te voorkomen.

Duurzaamheid

n.v.t.

Aanpak/uitvoering/evaluatie

De feitelijke inzet van de mobiele camera werken wij nader uit.

Communicatie/publicatie/participatie

Als de burgemeester een gebied aanwijst waar een mobiele camera wordt geplaatst dan wordt dat besluit op de gebruikelijke wijze bekendgemaakt. De omwonenden worden daarover geïnformeerd.

Personeel/organisatie/SCD

n.v.t.

Financiën

- De totale kosten van de investering (aanschaf mobiele camera) bedragen € 65.000;
- In onze Nota Waardering en Afschrijving is aangegeven dat investeringen boven € 50.000 geactiveerd dienen te worden;
- Een afschrijvingstermijn van 5 jaar wordt gehanteerd en de kapitaallasten bedragen € 14.000;
- De jaarlijkse terugkerende exploitatielasten (beheer en onderhoud) bedragen € 14.000;
- In de begroting is geen rekening gehouden met de hiervoor genoemde lasten;
- Op het moment van het opstellen van dit voorstel bedraagt het jaarresultaat voor het jaar 2024 € 1.128.000.